

PEDAGÓGIA ISMERETEK
EMELT SZINTŰ SZÓBELI VIZSGA
MINTAFELADATOK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

1. tétel**Mutassa be a pedagógia fogalmát, célját, tárgyát, feladatát!***(Témakör: Általános pedagógia)***Információtartalom vázlata:**

- Pedagógia fogalma (Neveléstudomány), eredete
- A pedagógia, mint kettős értelemben használt komplex fogalom:
 - o a nevelés elmélete (neveléstudomány)
 - o a nevelés gyakorlata
- A pedagógia célja és feladata
- A pedagógia tárgya

1. tétel

Mutassa be a pedagógia fogalmát, célját, tárgyát, feladatát!

(Témakör: Általános pedagógia)

Információtartalom vázlata:

- Pedagógia fogalma (Neveléstudomány), eredete
- A pedagógia, mint kettős értelemben használt komplex fogalom:
 - o a nevelés elmélete (neveléstudomány)
 - o a nevelés gyakorlata
- A pedagógia célja és feladata
- A pedagógia tárgya

A pontozás szempontrendszere		
Szempontok, kompetenciák	Részpontszám	Elérhető maximális pontszám
Pedagógia fogalma (Neveléstudomány), eredete	4	10
- A pedagógia társadalomeredetű meghatározottsága	4	
- Komplex fogalomi megközelítés - Paidagógosz említése	2	
A pedagógia, mint kettős értelemben használt komplex fogalom:		10
- A nevelés elméletének említése	4	
- A nevelés gyakorlatának említése - A nevelés elméletének és gyakorlatának összefüggése	4 2	
A pedagógia célja és feladata:		10
- A célok meghatározottsága a történelmi korok által	3	
- Ideális ember, ideális gyermek történelmi változásai	3 4	
- Értékek, normák, hagyományok és a pedagógiai		

célok összefüggései		
A pedagógia tárgya:		
- A folyamatjelleg kiemelése	3	10
- Az értékek	2	
- Értékrendszer	2	
- Emberek közötti kapcsolatok alakítása	2	
A felelet felépítése, előadásmódja, a szakmai terminusok alkalmazása	10	10
Összesen:	50	50

2. tétel**Határozza meg a nevelés fogalmát, szintereit!***(Témakör: Neveléstudás)***Információtartalom vázlata:**

- A nevelés fogalma
- A nevelés szinterei
 - A család
 - A család funkciói
 - Biológiai, gazdasági, szocializációs funkciók
 - Óvodai nevelés
 - Iskolai nevelés

2. tétel

Határozza meg a nevelés fogalmát, szintereit!

(Témakör: Neveléstudomány)

Információtartalom vázlata:

- A nevelés fogalma
- A nevelés szinterei
 - o A család
 - o A család funkciói
 - Biológiai, gazdasági, szocializációs funkciók
 - o Óvodai nevelés
 - o Iskolai nevelés

A pontozás szempontrendszere		
Szempontok, kompetenciák	Részpontszám	Elérhető maximális pontszám
A nevelés fogalma <ul style="list-style-type: none"> - A nevelés és társadalom kapcsolata - A nevelés, mint interakció - A nevelés, mint folyamat - A tapasztalatok átadása - A nevelés metaforái 	2 2 2 2 2	10
A nevelés szinterei <ul style="list-style-type: none"> - A nevelés szintereinek említése, ezek egymásra gyakorolt hatása - A család - Az óvoda - Az iskola 	4 2 2 2	10
A család <ul style="list-style-type: none"> - A család fogalma - A családtagok kapcsolatrendszer - A család és nevelés kapcsolata 	1 1 1	

A család funkciói	1	
- A család funkcióinak említése	1	10
- A család biológiai funkciója	1	
- Reprodukció, gondozás	1	
- A család gazdasági funkciói	1	
- A gazdasági funkciók történelmi változása	1	
- A család szocializációs funkciói	1	
- Normák, magatartásminták átadása		
Óvodai nevelés		
- Az óvodai nevelés célja		
- Az óvodáskorú gyermek harmonikus fejlődésének elősegítése	1	
- A személyiség kibontakozásának elősegítése	1	
- A hátrányok csökkentése		10
- Az életkori sajátosságok figyelembevétele	1	
Iskolai nevelés		
- A műveltség és a kultúra átadása	1	
- A tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek fejlesztése	1	
- A nemzeti közösségi összetartozás megerősítése	1	
- A közjóra való törekvés	1	
- Az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése		
A felelet felépítése, előadásmódja, a szakmai terminusok alkalmazása	10	10
Összesen:	50	50

3. tétel**Mutassa be a szerep, és a státusz fogalmát, összefüggéseit! A nevelői szerep***(Témakör: A szociálpszichológia alapjai)***Információtartalom vázlata:**

- A szerep fogalma
- A státusz fogalma
- A szerepek fajtái, szerepelvárások
- A szerepkomplexum
- A szerepkonfliktus

3. tétel

Mutassa be a szerep, és a státusz fogalmát, összefüggéseit! A nevelői szerep

(Témakör: A szociálpszichológia alapjai)

Információtartalom vázlata:

- A szerep fogalma
- A státusz fogalma
- A szerepek fajtái, szerepelvárások
- A szerepkomplexum
- A szerepkonfliktus

A pontozás szempontrendszere		
Szempontok, kompetenciák	Részpontoszám	Elérhető maximális pontszám
A szerep és a státusz fogalma, összefüggései <ul style="list-style-type: none"> - A szerep fogalmának meghatározása - Elvárások a szereppel kapcsolatban - Előírt attitűdök, viselkedési minták - A státusz fogalma - Jogok és kötelességek - Csoporthoz való tartozás - Az egyén helye az adott társadalomban 	2 2 2 2 2 2 2	14
Szerepek fajtái, szerepelvárások <ul style="list-style-type: none"> - A szerepek fajtáinak említése - Státusz és szerepelvárások kapcsolata - Az elvárások megszegésének következményei 	3 3 2	8
Szerepkomplexum <ul style="list-style-type: none"> - Az egyén által betöltött szerepkészletei - A szerepkészletek változás az egyén életében 	3 3	6
Szerepkonfliktus		

- A konfliktus, mint feszültség	3	12
- Az egyes szerepek ütközése	3	
- A szerep teljesítésének akadályoztatása	3	
- A szerepkonfliktusok fajtái	3	
A felelet felépítése, előadásmódja, a szakmai terminusok alkalmazása	10	10
Összesen:	50	50

4. tétel

A gyermek játéktevékenységének fejlődésmenete alapján, mutassa be a játékfajtaikat!

(Témakör: Fejlődéslélektan)

Információtartalom vázlata:

- A játék fogalma
- A játék fejlesztő hatásai
- A gyermek játéktevékenységének fejlődése:
 - o gyakorló- vagy funkciójáték és játékkészlete
 - o szerepjáték és játékkészlete
 - o konstruáló (alkotó) játék és játékkészlete
 - o szabályjáték és játékkészlete
- A játékkészlet kiválasztásának szempontjai

4. tétel

A gyermek játéktevékenységének fejlődésmenete alapján, mutassa be a játékfajtaikat!

(Témakör: Fejlődéslélektan)

Információtartalom vázlata:

- A játék fogalma
- A játék fejlesztő hatásai
- A gyermek játéktevékenységének fejlődése:
 - o gyakorló- vagy funkciójáték és játékkészlete
 - o szerepjáték és játékkészlete
 - o konstruáló (alkotó) játék és játékkészlete
 - o szabályjáték és játékkészlete
- A játékkészlet kiválasztásának szempontjai

A pontozás szempontrendszere		
Szempontok, kompetenciák	Részpontszám	Elérhető maximális pontszám
A játék fogalma, fejlesztő hatása <ul style="list-style-type: none"> - A játék, mint a gyermek alapvető tevékenysége - Játékban minden lehetséges - Önmagáért végzett tevékenység - A személy viszonya világhoz - A személyiségfejlődést befolyásoló tevékenység 	2 2 2 2 2	10
A játékfajták <ul style="list-style-type: none"> - A gyakorló- vagy funkciójáték és játékkészlete: - A gyakorló játék fogalma, fajtái - A gyakorlójáték személyiségfejlesztő hatása - A szerepjáték és játékkészlete: 	3 1 1 1 3 1	

<ul style="list-style-type: none"> - A szerepjáték fogalma - Témája, tartalma - Nevelőértéke - A konstruáló (alkotó) játék és játékkészlete: - A játék és a munka közötti átmenet kérdése - A szabályjáték és játékkészlete - A szabályjáték fogalma, fajtái - A szabályjáték nevelőértéke 	<p>1</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>1</p>	<p>20</p>
<p>A játékkészlet kiválasztásának szempontjai</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egyéni sajátosságok - Érdeklődést, kíváncsiság felkeltése - Életkor - Biztonság - Esztétikum 	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>10</p>
<p>A felelet felépítése, előadásmódja, a szakmai terminusok alkalmazása</p>	<p>10</p>	<p>10</p>
<p>Összesen:</p>	<p>50</p>	<p>50</p>

5. tétel

Mutassa be, a személyiség fejlődését befolyásoló tényezőket! Térjen ki az öröklés, a környezet és a nevelés kölcsönhatására a személyiség fejlesztésében!

(Témakör: Általános és személyiséglélektani ismeretek)

Információtartalom vázlata:

- Természeti környezet
- Társadalmi környezet
- A biológiai öröklés
- Az öröklés és a környezet és a nevelés kölcsönhatásai
 - o biológiai meghatározottság
 - o környezeti meghatározottság
 - o a konvergencia elmélet

5. tétel

Mutassa be, a személyiség fejlődését befolyásoló tényezőket! Térjen ki az öröklés, a környezet és a nevelés kölcsönhatására a személyiség fejlesztésében!

(Témakör: Általános és személyiséglelektani ismeretek)

Információtartalom vázlata:

- Természeti környezet
- Társadalmi környezet
- A biológiai öröklés
- Az öröklés és a környezet és a nevelés kölcsönhatásai
 - o biológiai meghatározottság
 - o környezeti meghatározottság
 - o a konvergencia elmélet

A pontozás szempontrendszere		
Szempontok, kompetenciák	Részpontszám	Elérhető maximális pontszám
Természeti és társadalmi környezet <ul style="list-style-type: none"> - A környezet, mint külső hatás - Az egyén és a környezet kapcsolatrendszere - Mikroklíma, makroklíma - Általános társadalmi környezet - Egyéni társadalmi környezet 	2 2 2 2 2	10
Biológiai öröklés <ul style="list-style-type: none"> - Az öröklés, mint belső hatás - Hatása a személyiség fejlődésére - Az adottság - A hajlam - Öröklött biológiai tulajdonságok 	2 2 2 2 2	10
Az öröklés és a környezet és a nevelés kölcsönhatásai	4	

- Környezeti hatás és belső feltételrendszer kapcsolata	3	10
- Az időzítés elve	3	
- A belső feltétel		
A biológiai meghatározottság	3	
A környezeti meghatározottság	3	10
A konvergencia elmélet	4	
A felelet felépítése, előadásmódja, a szakmai terminusok alkalmazása	10	10
Összesen:	50	50

6. tétel**Mutassa be az oktatási módszer fogalmát, fajtáit!***(Témakör: Didaktika)***Információtartalom vázlata:**

- Az oktatási módszer fogalma
- A módszer kiválasztását befolyásoló tényezők
- Az oktatás módszerei:
 - o előadás
 - o magyarázat
 - o elbeszélés
 - o tanulói kiselőadás
 - o megbeszélés
 - o vita
 - o szemléltetés
 - o projekt módszer
 - o szimuláció

6. tétel

Mutassa be az oktatási módszer fogalmát, fajtáit!

(Témakör: Didaktika)

Információtartalom vázlata:

- Az oktatási módszer fogalma
- A módszer kiválasztását befolyásoló tényezők
- Az oktatás módszerei:
 - o előadás
 - o magyarázat
 - o elbeszélés
 - o tanulói kiselőadás
 - o megbeszélés
 - o vita
 - o szemléltetés
 - o projekt módszer
 - o szimuláció

A pontozás szempontrendszere		
Szempontok, kompetenciák	Részpontszám	Elérhető maximális pontszám
Az oktatási módszer fogalma		
- Eredete	3	
- Tervszerű pedagógiai eljárás	3	10
- Ismeretnyújtó tevékenység	2	
- Ismeretszerző tevékenység	2	
A módszer kiválasztását befolyásoló tényezők		
- A nevelés és oktatás célja, mint befolyásoló tényező	3	
	3	10
- A tanítás anyaga	3	
- A tantárgy sajátossága	2	
- A didaktikai feladatok	2	

- Életkori sajátosságok		
Az oktatás módszereinek bemutatása	3	
- Az előadás, magyarázat, elbeszélés	3	
- A tanulók kiselőadásai	3	
- A beszélgetés és a vita	3	20
- Szemléltetés	3	
- Projektmódszer	2	
- Kooperatív módszer	3	
- Szimuláció, szerepjáték, játék		
A felelet felépítése, előadásmódja, a szakmai terminusok alkalmazása	10	10
Összesen:	50	50